

Mål- og indholdsbeskrivelse for skolefritidsordninger

Herning Kommune – Børn og Læring

Lovgrundlaget

Skolefritidsordninger arbejder ud fra folkeskolelovens formålsparagraf, der gælder for folkeskolens samlede virke. Skolefritidsordningerne er et pædagogisk tilbud inden for skolens rammer, og de skal bidrage til opfyldelse af folkeskolens formål ved at fremme børns trivsel, udvikling og læring.

Krav til mål- og indholdsbeskrivelsen fremgår af *Bekendtgørelse om krav til indholdet af mål- og indholdsbeskrivelser for folkeskolens skolefritidsordninger*:

[Bekendtgørelse om krav til indholdet af mål- og indholdsbeskrivelser for folkeskolens skolefritidsordninger \(retsinformation.dk\)](https://www.retsinformation.dk/Bekendtgørelse-om-krav-til-indholdet-af-mal-og-indholdsbeskrivelser-for-folkeskolens-skolefritidsordninger)

Formålet med mål- og indholdsbeskrivelserne

Formålet med mål- og indholdsbeskrivelsen er overordnet at give borgerne mulighed for at få indblik i den enkelte kommunes prioriteringer og serviceniveau i forhold til kommunens skolefritidsordninger.

Skolebestyrelsen skal desuden fastsætte princip for skolefritidsordningens virksomhed. Mål- og indholdsbeskrivelsen skal lokalt ses i sammenhæng hermed. Begge dele skal offentliggøres på skolens hjemmeside.

Udvikling på SFO-området

Herning Kommune har i skoleåret 2022-2023 deltaget i et partnerskab med KL omkring kvalitet i SFO- og klubtilbud. I den forbindelse har en arbejdsgruppe været samlet om at beskrive det fritidspædagogiske arbejdsgrundlag. Arbejdsgrundlaget beskriver 5 pejlemærker, som skaber sammenhæng mellem den fritidspædagogiske vision og hverdagen i de fritidspædagogiske tilbud.

Tanken med pejlemærkerne er at disse kan benyttes lokalt i refleksioner og drøftelse af kvaliteten i tilbuddet. Således forankres det overordnede formål med respekt for de lokale rammevilkår. Det fritidspædagogiske arbejdsgrundlag understøtter et godt og indholdsrigt fritidsliv for børn og unge.

Denne skabelon er arbejdsgruppens forslag til ny skabelon. Det er obligatorisk for skolerne at have en mål- og indholdsbeskrivelse på hjemmesiden. Denne skabelon kan være en hjælp hertil, men skolerne har lokal frihed til at vælge anderledes. Skabelonen er gjort webtilgængelig i det omfang skolerne blot fylder tekst ind i tekstbokse.

Mål- og Indholdsbeskrivelse for skolefritidsordninger i Herning Kommune – Fællesdel

Alderstrin i skolefritidsordninger i Herning Kommune

Skolefritidsordningerne i Herning Kommune går fra og med det år, hvor barnets starter i Børnehaveklassen til og med 4. klasse. Det betyder at børnene er fra 5 år til 11 år. Dog rummer nogle af special SFO'erne børn fra 5 – 17 år.

Udmøntningen af Børne- og Ungepolitikken

Skolefritidsordningen er en vigtig del af skolens samlede virke. Dette betyder at pædagoger og lærere med udgangspunkt i kommunens Børne- og Ungepolitik og det fritidspædagogiske arbejdsgrundlag samarbejder om barnets alsidige udvikling.

Samspillet mellem de pædagogiske aktiviteter, skolens undervisning og samarbejdet med forældre

De fagprofessionelle i skole og skolefritidsordning skal i samarbejde give forældrene den bedst mulige indsigt i barnets samlede situation i undervisnings- og fritidsdelen. Arbejdet og samarbejdet med barn og forældre sker ud fra et helhedssyn på barnet. Samarbejdet mellem undervisnings-/fritidsdelen og forældre skal ske i gensidig respekt for hinandens forskellige roller og skal basere sig på ligeværdig dialog.

Lektiestøtte

Skolefritidsordningen kan ved behov give tid og rum til at læse lektier og tilbyder hjælp og støtte. Dette sker i samarbejde mellem lærere, forældre, børn og skolefritidsordning.

Børn med særlige behov og forudsætninger

Der arbejdes for at alle børn inkluderes og gives deltagelsesmuligheder i fællesskabet. Dette omfatter børn med fysiske og psykiske handicaps, samt børn med sociale vanskeligheder og andre særlige udfordringer. Alle børn skal i det daglige møde omsorg og passende udfordringer, uanset hvilke forudsætninger de bringer med sig. Arbejdet kan i perioder kræve individuelle handleplaner og særlige pædagogiske tiltag. Denne opgave fordrer et tæt samarbejde mellem fagprofessionelle, forældre, børn og relevante eksterne parter.

Inddragelse af krop, bevægelse og sundhed

Krop, bevægelse og sundhed er en integreret del af arbejdet i skolefritidsordningerne. Det afspejles i hverdagens aktiviteter, der stimulerer børnenes fysiske og motoriske udvikling, med

udgangspunkt i børnenes interesse og formåen. Skolefritidsordningerne kan i den sammenhæng etablere samarbejde med idrætsforeninger og øvrige lokale tilbud. Oplevelser og aktiviteter i naturen kan ligeledes understøtte børnenes generelle sundhed. Målet er at børnene udvikler en grundlæggende glæde ved at bevæge sig, være fysisk aktive, samt opholde sig i naturen.

Balancen mellem voksenorganiserede og børneinitierede aktiviteter

Alle børn skal opleve at blive hørt og have konkret medbestemmelse i deres dagligdag. Derfor skal aktiviteterne i SFO'en foregå i en vekselvirkning mellem voksenorganiserede og børneinitierede aktiviteter. I Herning Kommune er inddragelse af børn og unge et budgetmål og dermed et særligt fokusområde.

Overgang fra dagtilbud til SFO

Børne- og Familieudvalget i Herning Kommune har haft overgangen fra daginstitution til skole og SFO som et indsatsområde, og der er vedtaget en årsplan for en sammenhængende overgang fra dagtilbud til skole:

[Link til Herning Kommunes hjemmeside vedrørende årsplan for overgang fra dagtilbud og skole](#)

Yngre børns særlige behov

Herning Kommunes skolefritidsordninger modtager børn fra de er 5 år. Praksis for det pædagogiske arbejde med førskolebørnene fremgår af de enkelte skolefritidsordningers mål- og indholdsbeskrivelser.

Revision

Fællesdelen for Herning Kommunes Mål- og Indholdsbeskrivelse revideres i 2025. Den lokale del af mål- og indholdsbeskrivelsen evalueres og justeres hvert andet år.

Lokale kommentarer til fællesdelen, herunder lokale alderstrin.

I Kildebakkens SFO starter førskolebørnene den 1.3. og de kan gå i SFO til og med 4.kl. Vores ældste gruppe i børnehaven benytter SFO'ens lokaler fra november, indtil børnene starter i førskolen 1. marts.

Førskolebørnene er i SFO'ens lokaler, og der er lavet et særligt forløb for dem fra 1.3. til sommerferien, hvor de bl.a. har idræt, skolebibliotek, læringsaktiviteter og leg hver formiddag – de deltager desuden også i den daglige løbetur sammen med en løbemaker fra 2.kl. Førskolebørnene deltager i morgensang 3 gange ugentligt på lige fod med de øvrige børn på Kildebakkens skole – her er forældre også velkomne. Børnene i førskolen har en kontaktpædagog, som følger med dem i 0.kl. og 1.kl.

Alle pædagoger har en klasse, hvor de er kontaktpædagog i, det er også i den klasse pædagogerne har flest støttetimer.

Alle SFO børn kan deltage i forskellige aktiviteter hver eftermiddag – ligesom der også er temauger i SFO.

Fritidspædagogisk arbejdsgrundlag

Fritidspædagogikkens omdrejningspunkt er *dannelse* - og hvordan det enkelte menneske træder i kontakt med verden omkring det. Samvær og aktiviteter drives af interesse og lyst for derigennem at værne om børn og unges mulighed for leg, frihed og medbestemmelse. Sigtet er at udvikle *myndighed*, forstået som evnen til på én gang at tage vare på sig selv og fællesskabet. Fritidspædagogikken bidrager således til den enkeltes mulighed for et rigt og glædesfyldt liv samt til samfundets sammenhængskraft. Herning Kommunes fritidspædagogiske arbejdsgrundlag understøtter et godt og indholdsrigt fritidsliv for børn og unge og former fællesskaber, hvor der er plads til såvel *at gøre* som *at være*.

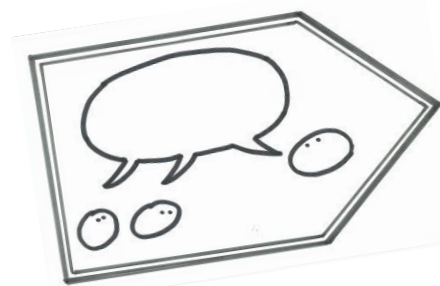
Alle børn og unge:

- deltager i forpligtende fællesskaber
- medskaber egen fritid
- leger, bevæger sig og er kreative
- oplever sjov, sammenhæng og meningsfuldhed i hverdagen
- udvikler sig til selvstændige og sociale individer

Pædagogik og hverdag

De fem pejlemærker skaber sammenhæng mellem det fritidspædagogiske arbejdsgrundlag og hverdagen i de fritidspædagogiske tilbud. Pejlemærkerne benyttes lokalt i refleksioner og drøftelser af kvaliteten i tilbuddet. Således forankres det overordnede formål med respekt for de lokale rammevilkår.

Pejlemærke 1: Barnet og den unges perspektiv

Balancen mellem voksenorganiserede og børneinitierede aktiviteter er afgørende for fritidspædagogikken.

Ambitionen om at det skal være sjovt og meningsfuldt at deltage i fritidspædagogiske tilbud, betyder at børn og unge, skal have konkret indflydelse på egen hverdag.

Den dygtige fritidspædagog spørger sig selv: hvordan får vi børnene på banen?

På Kildebakkeskolen betyder det:

Vi har et Mini Råd, hvor det er børn fra 0. -3. klasse, der deltager. Børnene bliver valgt for et halvt år ad gangen. De bliver hørt i aktiviteter og ønsker til legesager og spil. Det er en pædagog fra SFO, som leder møderne og tager referat. Mini Rådet laver også aktiviteter sammen med skolens Elevråd. Desuden afholdes der børnemøder både fælles med alle i SFO og klassevis med kontaktpædagogen, hvor børnene får mulighed for at komme med ideer til aktiviteter og forbedringer. Vi havde et barn, som foreslog, at alle børnene skulle gemme sig, og alle voksne skulle finde dem – det blev en rigtig sjov aktivitet. Generelt er børnene gode til at komme med ideer til aktiviteter, som vi så vidt muligt følger.

Vi tilbyder aktiviteter hver eftermiddag, her kan børnene selv bestemme, hvad de vil deltage i, og om de vil deltage. Det kan være kreativ, smykkefremstilling, bordtennisturnering, eksperimentarie, sløjd, lege i hallen, bål, vandkamp, leg med robotter, ture ud af huset mm. De børn, der ikke ønsker at deltage i aktiviteter, har gode muligheder for at lege ude og inde.

Børnene i 3. og 4. klasse har desuden mulighed for at vælge sig ind på en linje i SFO – der er pt to linjer: Smovseriet og Bevægelseslinjen. I smovseriet laver børnene mad og bager – nogle gange bager de til det store fællesskab. På bevægelseslinjen besøger de forskellige idrætsforeninger eller får besøg af nogle instruktører herfra. De besøger en efterskole, hvor de prøver mange forskellige gymnastik- og springaktiviteter. De er desuden også altid inde og se professionelle sportsudøvere – de har bl.a. set fodbold, ishockey og håndbold.

Vi afholder pige- og drengeaftner, som er aldersinddelt – dette er meget populært, fordi de kommer ned på skolen en aften, får lækkert mad og laver sjove aktiviteter. Vi har en vokseninitieret aktivitet fx bolsjekogning, og herefter får børnene lov til at bestemme, hvad vi alle sammen skal lege fx omvendt gemmeleg.

Pejlemærke 2: Forældresamarbejdet

De fritidspædagogiske tilbud ser værdi i en åben og ærlig forældrekontakt. Der er opmærksomhed og nysgerrighed omkring formidlingen af fritidspædagogikkens bidrag til i børnenes udvikling – og der arbejdes kontinuerligt med at give forældrene indsigt i - og indflydelse på hverdagen.

Særlig de ansatte i sfo'erne er i en privilegeret position, ofte med daglig kontakt til forældrene. De øvrige tilbud arbejder via andre kommunikationskanaler – alle med fokus på relevant

informationsudveksling og tillidsfuldt samarbejde om børnenes og de unges trivsel og udvikling.

Den dygtige fritidspædagog spørger sig selv: hvordan får vi forældrene i tale - og hvad er det vigtigste for dem at vide?

På Kildebakkeskolen betyder det:

Alle forældre inviteres til et forældremøde forud for, at børnene starter i førskole. Her møder de alle pædagoger og medhjælpere i SFO.

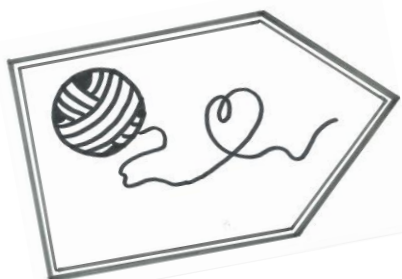
Forældrene inviteres til forældrekafe i SFO, hvor der er mulighed for den mere uformelle del af forældresamarbejdet. Vi inviterer bedsteforældre til gløgg og æbleskiver i december. Forældrene inviteres også til julehygge i december.

Vi gør en dyd ud af, at forældre altid er velkomne til at henvende sig, hvilke de også gør.

Pædagogerne deltager i forældremøder og skole-hjem-samtaler i de klasser, hvor de er kontaktpædagoger. Kontaktpædagogerne deltager i samarbejds møder med eksterne samarbejdspartnere.

SFO udsender hver uge en plan over den kommende uges aktiviteter, ligesom der hænger en plan på væggen foran SFO. SFO lægger billeder ud hver uge – så forældrene kan følge med i aktiviteterne i SFO.

Pejlemærke 3: Sammenhæng og helhed

Fritidspædagogikken er optaget af *0-18 års-perspektivet* og sammenhæng i børnenes og de unges liv. Fritidspædagogikken fungerer som bindeled mellem hjem, dagtilbud, skole, skolefritidsordning, juniorklub, ungdomsskole og øvrige fritidstilbud. Særligt overgangen dagtilbud-skole-sfo er et fritidspædagogisk indsatsområde, hvor der arbejdes tæt sammen med dagtilbudspersonale og folkeskolelærere. Fritidspædagoger arbejder ofte på tværs af skole og skolefritidsordning, og bidrager med fritidspædagogisk faglighed og sindelag, der kan inspirere samværsformer og struktur i skolen. Fritidspædagoger indgår i samarbejdet med ligeværdighed og bidrager med pædagogprofessionens styrke i arbejdet med det sociale fællesskab.

Den dygtige fritidspædagog spørger sig selv: hvordan skaber jeg tryghed og sammenhæng i det enkelte barns liv?

På Kildebakkeskolen betyder det:

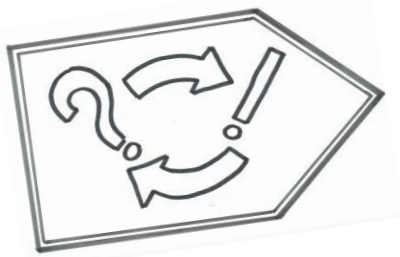
Vi har et godt og tæt samarbejde med både dagtilbud og skole, da vi er en §24A med fællesledelse og fællesbestyrelse. Vi har et tæt samarbejde med Kildebakkens børnehave, vores AKT-pædagog har timer i børnehaven, hvor hun tager 5 års sprogtesten og lærer de ældste børn at kende ved bl.a. at spille med dem og lave aktiviteter for dem. Ligesom hun sammen med en pædagog i børnehaven gennemfører Herning Model Overgang. Derudover har vi overleveringsmøder med børnehavens kontaktpædagoger og kommende kontaktpædagog, hvor ledelsen også deltager.

I perioden november- marts, hvor børnehavebørnene bruger SFO's lokaler, lærer børnene SFO'en at kende og SFO'ens personale lærer børnene lidt at kende, inden de starter her – så det bliver en god og tryk overgang for børnene. Børnene besøger også børnehaven i perioden marts -juni, hvilket de sætter stor pris.

Kontaktpædagogen har timer i klassen, enten USU-timer, studietid eller støttetimer, dette betyder, at pædagogen får et godt og tæt forhold til de børn, han/hun er kontaktpædagog for. Det tætte samarbejde med klassens lærere sikrer, at vi har et godt øje for det enkelte barn, og at SFO og skole kan samarbejde om det hele barn. Vi forsøger altid at komme hele vejen omkring et barn, for nogle gange fungerer børn rigtig godt i SFO men har udfordringer i skolen.

Vi har desuden linjer for vores 3.-og 4.klasse, hvor vi bl.a. har en bevægelseslinje, som samarbejder med foreningslivet i Vibbjerg by.

Pejlemærke 4: Fritidspædagogisk faglighed

Relationsarbejde og rammesætning er omdrejningspunkt for udøvelse af den fritidspædagogiske faglighed.

Fritidspædagogen arbejder ved at forme miljøer, hvor børn kan udfolde sig og udfordres – og fritidspædagogen positionerer sig ved siden af barnet og fornemmer, hvornår der skal tages initiativ og gives plads.

- Fritidspædagogikken inspirerer til leg, eksperimenter og fremmer kreativ tænkning og udfoldelse.
- Fritidspædagogikken er inkluderende og øger børnenes deltagelsesmuligheder og fællesskabets kvaliteter.
- Fritidspædagogikken insisterer på at dannelsesperspektivet forener læring, trivsel og almen udvikling.

Den dygtige fritidspædagog spørger sig selv: hvordan inviterer jeg alle børn til at tage del i sammenhænge, hvor de udvikler sig?

På Kildebakkeskolen betyder det:

SFO-personalet har fælles forberedelse, således de pædagogiske drøftelser og planlægning af aktiviteter får gode vilkår. Personalet skal tilbyde børnene aktiviteter, de kan vælge i mellem hver dag. Aktiviteterne skal være forskellige, så der er noget for alle børn. Børnene må helt selv vælge, hvad de deltager i, ligesom der altid er voksne, der gerne vil spille brætspil og lignende med dem. På børnemøderne foreslår børnene også klasseaktiviteter, hvilket der også tilbydes. Vores 4.klasser vil som regel gerne lave en film, hvor de selv skriver manus og laver filmen sammen med kontaktpædagogen.

SFO-personalet har netop fået et kursus i Behind Behavior med det sigte, at vi bliver endnu bedre til at se bagom børns adfærd, hvis den er uhensigtsmæssig i forhold til de andre børn, eller hvis et barn trækker sig fra fællesskabet. SFO-personalet bliver dygtigere til mentalisering og har lært om forskellige tilknytningsmønstre.

Vi har også en uddannet AKT-pædagog i SFO, som samarbejder med skolens AKT-lærer – de laver bl.a. forløb sammen for grupper af børn – fx de stille piger. De to har fælles forberedelse en time ugentligt. SFO er også i gang med at lave et Maker Space – vi har i mange år har en fantastisk kreativ afdeling i SFO, og denne udvides nu med et Maker Space.

Vi tilstræber at købe gode legesager - både til ude og inde rummet. Børnene får hvert år lov til at ønske nye legesager, som vi indkøber som julegaver til SFO – det er altid stort, når gaverne pakkes op til juletræsfesten.

Vi har temauger i SFO, hvor alle børn skal deltage – udeuge, MGP-uge, halloween-uge, kreauger, Høst uge med afsluttende høstfest mm.

Vi sætter stor pris på, at vi næsten altid har studerende, da de bidrager til gode pædagogiske drøftelser og iagttagelser, ligesom de kommer med forslag/input til nye aktiviteter.

Pejlemærke 5: Ledelse tæt på praksis

Fritidspædagogikkens kvalitet afhænger af fagprofessionel ledelse af rammer og indhold. Gennem dygtig ledelse realiseres fritidspædagogikkens udviklingspotentiale og kvaliteten af tilbuddene vurderes, evalueres og udvikles. Ledelsen er særlig opmærksom på kompetenceudvikling, rekruttering og fastholdelse af medarbejdere – og på hvordan der samarbejdes med de øvrige aktører i børnenes og de unges liv. Ledelsen arbejder for at udvikle rum og fysiske rammer, som er målrettet fritidspædagogisk samvær

og aktiviteter.

Den dygtige fritidspædagogiske leder spørger sig selv: hvordan udvikler vi organisationen, så den bedst muligt bidrager til børnenes dannelse?

På Kildebakkeskolen betyder det:

Det er skolelederen, der også er SFO-leder, dog har én af pædagogerne ledelsesmæssige opgaver, dette betyder, at der er god sparring om opgaverne og pædagogikken i SFO. Det er skolelederen, der sammen med førmtalte pædagog, laver dagsorden til afdelingsmøderne. Vi insisterer på, at der tales pædagogik og indhold i aktiviteter på møderne, således det ikke kun bliver koordinerende møder.

Det er en kæmpe fordel, at SFO og skole deler lokaler. Skolelederen er i SFO hver morgen for at sige godmorgen til både personale og børn, som er mødt ind, ligesom hun deltager i arrangementer i SFO, så som forældrekafe, MGP-show, pigeaftner mm.

SFO-personalet deltager i formiddagskafe i personalerummet hver dag – dette for at styrke samarbejde mellem SFO og skole.